

MØDER OG KONFERENCER:

Definitioner og almindelige typer

Af Ib Ravn
associate professor
Learning Lab Denmark

Beskæftiger man sig professionelt med møder og konferencer, er det nyttigt at have gjort sig klart, hvad man forstår ved disse begreber. I denne artikel prøver jeg at definere de to ord, og jeg giver eksempler på forskellige typiske møder og konferencer.

Møder

Lad mig skelne mellem to betydninger af et "møde". Den ene bruger vi alle til daglig, som når vi siger "Jeg var til møde hele eftermiddagen". Så mener vi ofte noget med nogle kolleger på arbejdspladsen, der varede en time eller to. Den anden betydning bruges af folk på hoteller og conferencecentre.

Når de f.eks. siger "Vi har 32 møder i januar" mener de; "32 gange har vi en gruppe gæster i vores lokaler." Lad os præcisere denne sidste betydning.

Mødebranchens "møde": Et møde er en begivenhed, hvor en samling mennesker har lejet faciliteter i et bestemt tidsrum på et hotel, kursuscenter, conferencecenter e.l.

Det er både en meget bred og en meget snæver definition. Bred, fordi der menes mange forskellige begivenheder, som dem der lejer lokalerne benævner med mange andre ord, bl.a. conference, workshop, kursus, generalforsamling eller teambuilding-event. Snæver, fordi det kun er få af de begivenheder, som de fleste almindelige mennesker kalder møder, der foregår på et hotel. Hvis man ser sin nabo på gaden og hun fortæller, at hun

har været til et møde hele eftermiddagen og så tilføjer, at det varovre på Royal Hotel, vil man måske sige noget i retning af, "Nå da, det lyder dyrt, hvad var dog det for et møde?" Møder i den dagligdags betydning er jo typisk noget, man holder på arbejdspladsen, evt. i foreninger eller på børnenes institutioner. Lad os definere et møde således:

Et (dagligdags) møde: Et møde er en samling af mindst to personer, der er indkaldt med henblik på at fremme en eller flere fælles sager gennem verbal kommunikation.

Nedenfor gennemgår jeg elementerne i denne definition. Kort fortalt adskiller den sig fra mødebranchens definition ved kun at omhandle samlinger, hvor deltagerne har en eller flere fælles sager, de gerne vil fremme – hvilket jo ikke specielt er formålet med de andre af møde-

branchens "møder", fx konferencen (formål: dele viden), event (fejre), kursus (undervise), generalforsamling (gøre status i foreningen).

Et møde er en samling af mindst to personer

Det er kun et møde, hvis folk er fysisk nær hinanden og ikke spredt, fx ud over et stort torv. Minimum skal deres bevidstheder være samlet, f.eks. gennem sanseforlængende apparatur (som i et telefonmøde, en videokonference eller et virtuelt møde).

Der er indkaldt

Er samlingen spontan, som når folk løber ind i hinanden på gangen og begynder at snakke seriøst, taler vi typisk ikke et møde. Så der skal foreligge en indkaldelse, minimum i form af en opfordring eller aftale om at mødes på et bestemt tidspunkt.

Dog kan to kolleger, der spontant indfinder sig om en tredjes skrivebord, godt begynde en samtale, der antager en sådan seriøsitet, at de f.eks. vil afvise en afbrydelse med ordene "Vi sidder lige i møde, du" eller at de senere vil henvise til "det møde, vi havde den anden dag."

Med henblik på at fremme

Et møde indkaldes med den hensigt at deltagerne skal behandle emner eller sager, de ønsker at fremme – gennem afklaring, koordinering, beslutningstagning e.l. Den, der indkalder til mødet, har en sådan intention – i praksis kan mødet jo godt vise sig resultatløst. Snakkende samlinger, hvis formål ikke er at fremme nogen egentlig sag, men fx er rekreativt, som hygge, fejring eller kortspil, kalder man ikke møder. Ved ordet møde underforstås den seriøsitet, der ligger i, at vi skal rykke på et eller andet i vores samvær.

En eller flere fælles sager

Er sagerne, der behandles, ikke fælles for alle tilstedeværende, er det ikke oplagt et møde i dagligdags betydning. En konference har som regel ikke en fælles sag, der skal fremmes: deltagerne møder op med deres individuelle interesser og sager, som de håber at få inspiration til eller få etableret samarbejder omkring med andre deltagere. Derfor siger man ikke "Jeg skal til møde i dag" når man skal til konference, på trods af, at i mødebranchen er forskellen lige gyldig. En undtagelse fra reglen er udtrykket et "netværksmøde". Netværk

fremmer ikke typisk en fælles sag – idet alle deltagerne som regel har deres egne dagsordener – og alligevel findes udtrykket "netværksmøde". Måske afspejler ordets eksistens det forhold, at netværk er ved at blive som grupper eller foreninger med fast medlemskab, som jo også holder møder.)

Gennem verbal kommunikation

På møder tales der. Finder der ikke tale sted, men kun fx fysisk aktivitet, som hvis folk helt opslugte laver julestads sammen eller koncentrerede, maler kulisser til børnenes skolekomedie, kalder vi det ikke et møde, uanset hvor meget man fremmer en fælles sag. Der skal være en vis overvejelse eller mental aktivitet formidlet gennem ord, før vi kalder det et møde. Ordet "kommunikation" forudsætter netop en vis refleksion. På den anden side behøver der ikke være decideret samtale, altså gensidig verbal kommunikation. Ved et medarbejdermøde kan chefen udmærket orientere hele tiden, uden at andre kommer til orde – og vi kalder det stadig et møde.

Mødetyper

Her er nogle mødetyper, der findes på mange arbejdspladser:

Det ugentlige kontormøde, afdelingsmøde eller personalemøde:

Afdelingen eller institutionen samles en gang om ugen, typisk til lidt orientering fra lederen og andet forefaldende, der skal tales om. Typisk 5-30 personer en times tid.

Ledergruppemøde, chefmøde, direktionmøde:

3-10 ledere i samme enhed samles for at koordinere, ofte med deres fælles chef.

Projektgruppemøde, arbejdsgruppe, udvalgsgruppe, teammøde:

Typisk 3-15 personer i en eller flere timer, hvor de koordinerer deres forskellige bidrag til deres fælles projekt eller arbejdsopgave.

Orienteringsmøde eller medarbejdermøde, hvor en chef, der er to eller flere niveauer over de indkaldte medarbejdere, orienterer en times tid om status og strategi i kvartalet eller året, der gik.

Bestyrelsesmøde:

hvert kvartal eller sjældnere, grundigt referat, mere formel mødeledelse.

Samarbejdsudvalgsmøde (fremover: MED-møde). Repræsentanter for ledelse og medarbejderside taler om fælles anliggender, iflg. MED-systemets bestemmelser.

ERFA-møde, netværksmøde:

Fagfolk der ikke ser hinanden til daglig mødes for at udveksle erfaringer.

Fyraftensmøde, gåhjemmøde:

Oplæg og spørgsmål om bestemt emne, for medarbejdere eller åbent for andre også.

Politisk møde (i kommuner, ministerier, interesseorganisationer). Mødedeltagerne omfatter valgte personer (ikke kun ansatte), dvs.

politikere i bred forstand. Det betyder ofte mere omfattende drøftelser eller deciderede forhandlinger med baglandshensyn og implicitte dagsordener, som man ikke finder så mange af i topstyrede organisationer.

Bemærk, at man blandt HR-folk opererer med den separate kategori "samtaler", der også kaldes "vanskelige samtaler". Her taler en eller flere ledere eller en konsulent med en medarbejder: Medarbejderudviklingssamtalen, ansættelsessamtalen, afskedigelsessamtalen, lønforhandlingssamtalen, sygefraværssamtalen, misbrugssamtalen. En ansættelsessamtale med to-tre personer fra den ansættende virksomhed og en ansøger ligner måske et møde, men det kalder vi det ikke – måske fordi samtalen præges af forskellige interesser, ikke fælles?

Konferencer og lignende Konference:

En **samling**, hvor et mindre antal personer holder vidensbaserede oplæg for et større antal interesserede tilhørere.

En **kongres** er en stor konference, måske med over 1000 og op til 20.000 deltagere. Der er typisk festmiddage, udflugter og sociale arrangementer tilknyttet. På engelsk kaldes dette også en "convention".

Et **seminar** er en mindre samling, måske med 10-50 deltagere, typisk ½-2 dage. Der kan være oplæg eller diskussioner, som på et forskningsseminar eller et personaleseminar. Unge mennesker, OBS: Skal selvfølgelig ikke forvirres med et seminarium (selv om dette i bestemt form ental hedder seminarium), hvor lærere og pædagoger uddannes.

Et **kursus** er et kortere undervisningsforløb over en eller mange dage. Der er en eller få undervisere/instruktører, og der er et pensum, der skal gennemgås i et planlagt rækkefølge – i modsætning til konferencen, der gennem oplæg tilbyder diverse fritstående input til deltagerne. Der er ofte (men langt fra altid) tænkt pædagogik ind i kurset, med mere eller mindre afvekslende undervisningsaktiviteter og læringsformer. Dette står i modsætning til konferencen, kongressen og seminaret, hvor pædagogik som regel er en by i Rusland.

En **workshop** har i udgangspunktet træningskarakter (engelsk: værksted) og kan derfor samle 10-50 personer en dag eller to om praktiske øvelser. Begrebet blev for 20-30(?) år siden indført på konferencer for at give dem et lidt anvendt præg, men er nu forfaldet til blot at betyde parallelsessioner, dvs. flere samtidige minikonferencer inden i den store conference, hvor

der så præsenteres 1-3 oplæg over en time eller to for halvdelen eller en fjerdedel af deltagerne.

En **generalforsamling** tænkes i mødebranchen ofte ind i kontekst af konferencer, men er faktisk et møde i den dagligdags forstand af ordet: Her kommer foreningens medlemmer sammen for at fremme foreningens arbejde. Generalforsamlingen adskiller sig fra de små møder ved at være uhyre formaliseret og underlagt en omfattende, traditionel forretningsorden, som de færreste bestyrelser ønsker at afvige fra (ikke mindst fordi forretningsordenen fastlægger "demokratiske" (eller rettere: parlamentariske) regler for, hvornår hvem må sige hvad og derfor opfattes som en beskyttelse af alles ret til at give deres holdninger til kende) – selv om generalforsamlinger generelt har ry for at være kedsommelige.

Mødeprofessionelle

Ordet i overskriften her findes næppe på dansk, men på engelsk er udtrykket kendt: Meeting professionals. De hører til i mødebranchen, og de er groft sagt af to slags: Det er (a) mødesælgere på hoteller og konferencesteder, der modtager bestillinger fra mødekøbere fra virksomheder og foreninger – der oftere kalder sig selv for (b) mødeplanlæggere. En tredje gruppe kunne være møde- eller konferencebureauer, der på engelsk kendes som (c)

professional conference organizers (PCO'ere), som mødeplanlæggere og andre konferencearrangører typisk hyrer til at tage sig af indregistrering, overnatning osv. på meget store konferencer.

Uden for mødebranchen vil man tænke, at mødeprofessionelle måske er mødedesignere og mødefacilitatorer. Det er nemlig dem, der opfatter sig som professionelle på området (men de kalder sig altså sjældent mødeprofessionelle). Til forskel fra (mødebranchens) mødeprofessionelle tager facilitatorer og mødedesignere sig af mødets indhold, hvilket hoteller, konferencecentre og PCO's traditionelt har holdt sig langt fra – fordi de rimeligt nok ikke mener at vide noget om det og derfor holder sig til logistik, forplejning, transport osv. Mødedesignere og mødefacilitatorer udskiller imidlertid én ting fra konferencens indhold, som mødebranchens mødeprofessionelle klassisk ikke er opmærksomme på: konferencens form. En conference for hudlæger har jo et indhold, der handler om dermatologisk forskning, men den har også en form eller proces, som er den måde, dette indhold præsenteres på (forelæsninger, paneldebat, osv.) og hele den sociale ramme, konferencen ligger i (hvordan foregår pauser, frokoster, middage, udflugter osv.). Mødeprofessionelle har ikke klassisk problematiseret møders form,

men blot gået ud fra, at også på det punkt véd mødekøberne bedst – så de får, hvad de vil have. Men mødekøberne er også formmæssigt synshandikappede; de bestiller typisk blot det samme som sidste år. Derfor har store møder og konferencer hvad angår form, pædagogiske processer, involvering, interaktionsmønstre osv. kun ændret sig meget lidt over de sidste adskillige årtier. En conference er en conference er en conference. Men det er ved at ændre sig.

